

Møde i Frivilligt Veteranforum den 7. november 2017

Sted: Veteracentret i Ringsted

Til stede: Veteranstøtten/Danmarks Veteraner ved Bjarne Berner og Per Hinrichsen, Veteran Café Skive ved Preben Sloht, Bornholms Veteranforum ved Richardt Sølvvertorp, Familienetværket ved Boel Nauta, Politiets Blå Baretter ved Gert Remme, KFUM's Soldatermission ved Per Møller Henriksen, Natur Retreat ved Anne-Line Ussing, Veteranalliancen ved Claus Steenberg, VAF ved Anita Stentoft og Anker Sewohl, Veteran Café Slagelse ved Christian Ring og John Jensen, Veteran Oasen ved Benny Schack, Soldaterlegatet ved Thore Clausen og Marie Tanggaard, VETC ved Lars Højbak, Thomas Renard, Susanne Lund og Louise Lau Justesen.

Åbning af mødet

Koordinator Thore Clausen fra Soldaterlegatet bød velkommen. Referat af sidste møde den 3. maj 2017 blev godkendt.

Oplæg af oberst og chef for Veteracentret Susanne Lund

Susanne Lund introducerede sig selv og fremlagde tanker om samarbejdet med frivillige og om Veteracentrets fremtid. Blandt andet om samarbejde, partnerskaber og klyngedannelse. Susanne vil gerne i yderligere dialog med frivillige om dette.

Veteraner er en ressource og ikke kun nogen, der har brug for hjælp. Der skal gøres noget ved det billede, folk har af en veteran.

VETC vil forebygge og helbrede. Ved hjælp af frivillige skal veteraner løftes over i det civile og støttes i overgangen fra militær til civil.

VETC ønsker en generel dialog om, hvordan vi gør hinanden stærke og hvordan vi samarbejder. Hvad kan Forsvaret gøre, og hvad kan de frivillige gøre? Hvordan gør vi os selv stærke til gavn for veteraner?

Der venter mange opgaver fremover for at fremme overblikket over relationer og vedligeholde dem.

Susanne ser sig selv som udenrigsminister og vil gerne have budskaberne ud over rampen.

Formalisering af medlemskab

I de nuværende vedtægter er det godt beskrevet, hvilke krav der stilles til et medlem af FV: man skal være en frivillig organisation eller forening. Det vil sige; en organisation der enten bygger på frivillig arbejdskraft, ledes af en frivillig bestyrelse eller har frivillighed indbygget på andre måder. Organisationen skaber ikke profit og et evt. overskud reinvesteres i organisationen, i overensstemmelse med organisationens formålsparagraf. Den nedsatte arbejdsgruppe mener, at der ikke skal ændres i vedtægterne. Optagelse af nye medlemmer foregår som hidtil praktiseret: hver organisation der ønsker medlemskab bliver bedt om at fremlægge referat af seneste generalforsamling og vedtægter. Ved næstkommende møde bliver organisationen optaget ved en fælles beslutning. Se evt. § 5 i vedtægterne: *Optagelse af nye medlemmer kræver beslutning på et fællesmøde med simpelt flertal*. Link til vedtægterne:

http://frivilligtveteranforum.dk/wordpress/?page_id=28

Beslutning: Ved optagelse af nye medlemmer beder koordinator i FV om vedtægter og referat af generalforsamling (hvis det foreligger).

Strategioplæg

Thore Clausen fremlagde et forslag om at udarbejde en strategi for FV's fremtidige virke.

I FV ønsker man at de nye lokale fora i Danmark skal underbygges, fordi det er her, at man kan få tingene til at ske. Medlemmer af FV kan gøre en aktiv opsøgende og støttende indsats i de områder i landet, hvor der endnu ikke er gjort en indsats for at skabe et lokalt forum. Thore Clausen tilbød at udarbejde en handleplan for, i hvilken retning FV kan gå med støtte til en sådan indsats og hvordan FV kan yde førstehjælp til dem, der måtte have brug for det. Der findes allerede fælles veteranfora i Sønderjylland, Bornholm og Nordjylland. Derudover er der sat nogle initiativer i gang i Vordingborg og Midt/Vestjylland. De lokale fora har den fordel, at man ikke behøver at være medlem af en organisation for at deltage. Der er plads til alle – også små frivillige kræfter.

Preben Sloht fortalte, hvordan de i Midt/Vestjylland har ti aktive medlemmer af deres fælles samarbejde. De vil gerne være med til starte noget op andre steder i landet. De tilbyder deres hjælp. Han ser positivt på at der bliver lavet en formaliseret handlingsplan, hvor de lokale initiativer bliver styrket.

Beslutning: Initiativet fik opbakning.

Fælles om veteraner

Oplæg ved Louise Lau Justesen / vetc-or115@mil.dk / tlf. 72163331

Louise Lau Justesen står for et samarbejdskoncept mellem VETC og kommuner. De har udarbejdet en mappe med information om veteraner i DK, VETC og tilbud om undervisning og vidensdeling om veteraner, der henvender sig til sagsbehandlere. Tanken er at lokale VETC-medarbejdere efterfølgende kommer ud i kommunerne og holder oplæg.

Mappen indeholder blandt andet anbefalinger i forhold til veteranstrategi, veterankoordinator og anerkendelse/flagdag. Andet indhold såsom oversigt over antal veteraner i kommunerne, relevante pjecer til veteraner, pårørende og sagsbehandlere og samarbejdsaftaler. I mappen er materialet udskifteligt, så det kan tilpasses til, hvilken kommune der modtager det. Det skal kunne gives videre til ansatte i kommunerne til både sagsbehandlere, politikere og embedsmænd. Så paletten er bred. Initiativet skal styrke samarbejdet med kommunen og give de gode erfaringer videre.

→ VETC kommer med deres anbefalinger og tilbyder samtidig deres hjælp i arbejdet med at udarbejde en veteranpolitik/strategi i kommunerne.

Implementering af konceptet sker fra begyndelsen af 2018 (marts) og involverer VETC's lokale medarbejdere, der skal stå for den opfølgende kontakt og optimering. Det skal være nemt, fleksibelt og lokalt. Projektet skal være overskueligt og nemt at gå til. Det skal være enkelt at lave en veteranstrategi og fleksibelt i forhold til, at der ikke er én løsning men mange forskellige muligheder at gøre det på. Tanken er at få kørt projektet i stilling og tjekke op på det hver andet eller tredje år. VETC har et samarbejde med KL i forbindelse med projektet.

Kommunerne vil gerne have viden om veteraner men ikke altid så gerne lave faste strategier, der binder dem. At have noget materiale er vigtigt for dem. Noget de kan dele i kommunen. De lokale initiativer videreformidles af de lokale medarbejdere fra VETC. Så hvis man gerne vil promovere sit projekt eller initiativ kan man henvende sig til den lokale medarbejder fra VETC.

På mødet blev der talt om VETC's oversigtskort over, hvor veteranerne bor - opdelt på kommuner. På hjemmesiden <http://veteran.forsvaret.dk/Omos/sporgsmal/Pages/default.aspx> ses tre typer:

- Se [kort](#) over fordeling af veteraner pr kommune.
- Se [kort](#) over veteraner, der er ansat i Forsvaret, pr kommune.
- Se [kort](#) over veteraner, der har forladt Forsvaret, pr kommune.

Ovenstående er opdateret pr. juni 2017.

Bordet rundt

VAF: vil prøve at afholde arrangementer kun for veteraner med PTSD. Har holdt sommerfest i fem år nu – hver tredje weekend i august måned for veteraner og pårørende. Arbejder desuden på at lave en tur med besøg i en koncentrationslejr.

Veteran Cafe Slagelse: startede i februar i år og er primært for veteraner. Der er etableret en pårørendecafé samme sted. Derfor er caféen kun for veteraner. Sidste gang var der 25 deltagere. Der er foredrag i cafeen, og de afholder også fisketure. Holder til i ungehuset i Slagelse i kommunens lokaler.

Natur Retreat Strynø og kone/kærestegruppe: sidstnævnte har fået midler fra VETC til at afholde første netværksweekend med 27 deltagere. Et lille netværk med virtuelt fællesskab på nettet. Fællesnævneren for deltagerne er, at de gerne vil deres familie og ønsker at vidensdele om stort og småt.

Natur Retreat'et er et paragraf § 110-tilbud. Får henvist veteraner fra VETC og har et fint samarbejde med dem. De fleste er afruset, når de kommer. To af dem, der er der nu har haft over tyve indlæggelser, og det duer ikke. Derfor er det vigtigt, at der er lagt en plan for dem, inden de kommer. Der er plads til seks veteraner - og efterspørgslen er stor.

Bornholms Veteranforum: har 12 organisationer under sig:

- Beredskabsstyrelsen på Bornholm
- Bornholms Garderforening
- Bornholms Politi
- Bornholms Regionskommune
- Bornholmske Dragoner
- Danmarks Veteraner
- DSI Bornholms Forsvar
- Folk & Sikkerhed på Bornholm
- Forsvarsbrødrene på Bornholm
- GSE (Garnisons Støtte Element) ved Opklaringsbataljonen på Bornholm
- KFUM's Soldatermission
- Soldat for Danmark

Har eksisteret i et års tid. Det diskuteres, om man skal have en veterankoordinator på Bornholm. Forummet har sandsynligvis fået overtalt kommunen til, at give nogle midler til en medarbejder til at lave noget arbejde som en veterankoordinator.

Forummet er ved at lave et lille korps på kaserne som veteranerne kan tage kontakt til. De frivillige i korpset kan deltage på møder som bisiddere eller andet, der er behov for at få hjælp til. Derudover håber de, at de får et kursus til Bornholm om uddannelse af frivillige (kursus under VETC). En gang i marts/april måned 2018.

Har samarbejdet med Interforce omkring arbejdskraft. Vil gerne have fat i de ansatte, der forlader Forsvaret og få dem til at blive på Bornholm. De kunne få en lille bonus for at blive. Der mangler fx håndværkere på Bornholm, og det vil forummet gerne hjælpe med at løse.

KFUM's Soldatermission: nu er det fem år siden, at de åbnede det første rekreativprojekt (i Holstebro). Der er sket meget siden – og også med samarbejdet med andre. Nu arbejder man sammen med andre aktører. Det glæder KFUM meget, at det samarbejde fungerer. De havde regnet med at skulle tage veteraner ind, der havde brug for en pause. Det viser sig nemlig, at gruppen af veteraner der søger midlertidige ophold er blevet tungere, og der kommer nogle, der har mere brug for hjælp end de havde tidligere. Der er fuldt hus i Aalborg, Høvelte og Holstebro. Der er ikke mange lette veteraner. Der er derimod mange tunge, som udfylder en opgave, man ikke har ressourcer til at udføre. Man er bekymret for, om man kan løfte opgaven, hvis der ikke tilkommer nogle flere ressourcer. Derfor er der lige nu overvejelser i gang om, hvad KFUM kan gøre. Veteraners boligbehov har en udløbsdato hos KFUM. Kunne man lave det om?

Soldaterhjemmet i Irak er meget efterspurgt. Et nyt er på vej i Estland med planlagt etablering i 2018.

Danmarks Veteraner/Veteranstøtten/Veterancafé Vordingborg ved Per Hinrichsen: DV har lavet en strategi i DV og vil gerne have den udmøntet i samarbejde med VETC. De ser lige nu på mulighederne for en professionalisering. De samarbejder bredt med Soldatens Hus, Velkommen Hjem, Veteranalliancen, DIF Soldaterprojekt, Veteranskytterne, Teatergruppen Solaris, Dansk Folkehjælp og Danmarks Veteraners Jægerforening.

- Den 22. december afholdes anerkendelseparade på Kastellet. Kan tilmelde sig på DV's hjemmeside. Alle er velkomne!
- Planlægger at støtte veterancafeer sammen med VETC.
- Samarbejde med Royal Run sammen med DIF den 21. maj.
- 29. maj er der igen UN peacekeepers Day på kastellet.
- Den 26. oktober fylder DV 50 år. Det afholdes i Fredericia. Sæt kryds i kalenderen.
- Lanzarote/vetcamp i 2018 igen.
- Hvis der kommer sponsorstøtte vil man gerne lave en caminotur for veteraner.
- Veteranforum Nordjylland og Storstrøm kører med halvårlige møder og forbereder cafeer.
- Planlægger en landsturne på tværs af veterancaféer.

Veteranstøttens Socialudvalg v/Bjarne Berner: beretter om stigende søgning - også på deres døgntelefon. Sagerne bliver mere komplekse, og der er mangel på fagligt kvalificerede behandlingssteder til de hårdst ramte veteraner med andre behov end de, der kan opfyldes af de eksisterende soldaterrekreationer og veteranhjem. Der efterlyses en officiel holdning fra Veterancenterets side om, hvad der er valide behandlingstilbud - eller i det mindste en afstandstagen til de mange mindre lødige tilbud, veteraner med udfordringer bliver tilbudt.

- Veteranstøtten har deltaget i familiesommerlejr i samarbejde med KFUM og Veteranoasen, det var igen en god oplevelse.
- Veteranstøtten har afviklet tre weekendture for veteraner på mc – uden rygmærke, og gør det igen næste år. Derudover stod Veteranstøtten for en ugelang mc-tur for nordiske veteraner på mc – uden rygmærke. Denne tur var finansieret med støtte fra Veterancenteret og var en stor succes, som fremover bliver en tradition, der kommer til at gå på skift mellem de nordiske lande. Næste år bliver Norge værtsland.
- Pårørende støtten er et pilotprojekt under Veteranstøttens socialudvalg. Projektets opstart er støttet af Veterancenteret og bliver et tilbud rettet til pårørende alene. Det blev understreget, at projektet er ikke en pendant til Familienetværkets flotte arbejde.

- Veteranstøtten er repræsenteret ved de fleste veterancafeer rundt i landet og har sammen med Veteran Café Skive planer om at lave en landsdækkende turnering i ludo/backgammon mellem de respektive cafeer. Finalen i denne turnering tænkes afholdt på Polymeren på Fyn næste år.

Veteran Oasen ved Benny Schack: er en sammenslutning af mange frivillige. De har netop fået en donation af Spar Nord Fonden på 90.000 kr. Fik en masse PR på det. Afholder aktiviteter med mange samarbejdspartnere: blandt andet sommerlejr i Nordjylland sammen med KFUM. Det giver meget begge veje. Har to veterancafeer. En med KFUM og en i Yxengården, hvor veteranerne kan komme ud i naturen. I 2018 kommer der fisketure og noget mere for medlemmerne i klubben.

Politiets Blå Baretter ved Gert Remme: har 250 medlemmer spredt over hele landet. De ældste er dem fra Cypern. Udgiver et blad fire gange om året. Reklamerer blandt andet for veterancafeer.

Soldaterlegatet ved Thore Clausen: Siden sidst har fonden afholdt årsmøde og brugt sommeren på at bearbejde det politiske system med henblik på arbejdsskadesagerne. Det trækker ud. Ellers har fonden været på kommuneturné for at komme med sine anbefalinger på behandlingsområdet. Derudover er fonden i gang med at udarbejde en strategi for, i hvilken retning fonden skal gå de kommende år.

Claus Steenberg: CS beretter om sit arbejde i Veteranalliancen, som samarbejder med andre og fokuserer meget på kommunerne lige nu i forbindelse med valget. Veterankoordinatorerne er sammen med arbejdsskadesagerne et centralt emne. CS oplever, at flere kommuner ansætter veterankoordinatorer som enten har skråstregsfunktion eller tager sig af veteraner udelukkende. I kommunerne er man blevet mere opmærksomme på det økonomiske aspekt og det faktum, at det er hele familien, der betaler prisen, hvis en veteran får det dårligt.

Familienetværket ved Boel Nauta: børnemedaljer er efterspurgt. Børnenes situation bliver mere synlig pga. en medalje. Børnegrupperne er stadig lidt tilfældigt etablerede. Det er svært at få dem fyldt op. Børnene findes, men det er ofte en tilfældighed, at børnene finder vej til grupperne. Der ligger et stort stykke arbejde i at finde de børn, der vil have gavn af grupperne.

Veteranforum Midt/Vestjylland ved Preben Sloth: blev dannet den 25. August. Samarbejder om sponsoraftaler med blandt Skive Idrætsforening. De er ni cafeer i forummet. Har valgt at tage de tre garnisonschefer med. De sørger for, at alle får tilbuddene fra hinanden. Veterancafe Skive: har et godt samarbejde med veterankoordinatoren. Ved seneste møde deltog 82 mennesker. Der kommer også en pårørendecafe for hver af de fire hold, der skal udsendes. Det bliver nok primært relevant for søskende og forældre. Men alle er velkomne - også kæreste og koner. Det afholdes 18. november i samarbejde med Familienetværket. Bueskydning i samarbejde med DIF Soldaterprojekt. Mindfulnesskursus med kommunen. Deltagerne får tjenestefri. Den 6. december afholdes julegudstjeneste på garnisonen.

Mødet sluttede klokken 14.00.